

Madžarska gospodarska delegacija je v ponedeljek obiskala kranjsko Iskro

Nadaljevanje na 2. strani 3

100-374611

TE DNI PO SVETU

● PRED ZACETKOM VELJAVE SPORAZUMA O PREPOVEDI JEDRSKIH POSKUSOV

Pred dnevi je ameriški kongres ratificiral moskovski sporazum in ga je v ponedeljek podpisal tudi predsednik Kennedy.

Ker sta parlamenta Sovjetske zveze in Velike Britanije sporazum ratificirala že prej, upajo, da bodo tri velesile — glavne podpisnice sporazuma — izmenjale listine v četrtek in bo sporazum pričel veljati takoj po izmenjavi listin.

● PROTIKOMUNISTIČNA »KRIZARSKA VOJNA« V GRČIJI

Pred splošnimi parlamentarnimi volitvami v Grčiji so neofašisti zopet postali aktivni. V središču Aten so našli velika skladišča orožja fašistične organizacije, ki pripravljajo teroristične napade proti demokratom. Izvršni odbor Enotne demokratske stranke je objavil sporočilo, da je za dejavnost odgovorna vlada.

● POROČILO ITALIJSKE VLADE O ZUNANJI POLITIKI

V poročilu je rečeno, da odnosi med Jugoslavijo in Italijo temeljijo na pristranskosti in dobrem sosedstvu med obema državama, hkrati pa prav tako odnosi lahko predstavljajo zgled miroljubne koeksistence med državama z različno notranjo ureditvijo.

● POLOŽAJ V ALŽIRU SE NORMALIZIRA

Najhujša kriza v Alžiru je mimo. Gibanje, ki se je pričelo v Kabiliji, vse bolj slabi. Voditelji upornikov so se umaknili v trdnjavo v gorah Kabilije. Voditelj upornikov je odklonil vsa pogajanja v okviru Fronte za nacionalno osvoboditev.

Alžirska skupščina je izvolila tudi novega predsednika skupščine Hadža Ben Alo.

Ben Bela pa bo odpotoval na zasedanje Generalne skupščine.

● RAZPRAVA O POLOŽAJU V JUŽNEM VIETNAMU

Dramatični dogodki zadnjih dni — samomor budističnega meniha, demonstracije proti Diemu, prihod ameriških funkcionarjev v Sajgon — vse to opozarja na resen problem v Južnem Vietnamu. Razpravo v Generalni skupščini je zahtevalo 16 držav.

Nesreče

SMRTNA NESREČA PRI DELU

V soboto zvečer je iz Sovodnja Franc Prezelj peljal po vaški poti proti Lanišam voz, ki je bil naložen z deskami. Prezelj je sedel na vozu in vodil konje, nenadoma pa je iz neznanega vzroka zapeljal na rob cestišča, tako da se je voz prevrnil nanj. Voznik je bil pri tem takoj mrtev. Nesrečo so opazili šele naslednjega dne ob 10.30.

VINJENA VOZNIKA

V nedeljo ob 5. uri zjutraj je v Kranju vozil osebni avtomobil vinjen voznik Franc Sušteršič, vajenec pri SAP Ljubljana. Vozil je brez vozniškega dovoljenja, zato so mu varnostni organi preprečili nadaljnjo pot.

V torek ob 0.45 je po cesti I. reda proti Kranjski gori vozil vinjen mopedist Teodor Papič, natakar v gostišču Spik v Martuljku. Preprečili so mu nadaljnjo vožnjo in odvzeli potrdilo o znanju CPP.

Vreme

VREMENSKA SLIKA

Področje nizkega zračnega pritiska nad srednjo Italijo se pomika proti jugovzhodu prek zahodne Evrope. Greben visokega zračnega pritiska se širi nad srednjo Evropo in Balkan, kar bo že danes popoldne vplivalo na izboljšanje vremena pri nas.

NAPOVED ZA DANES IN JUTRI

V zahodni Sloveniji bodo nastopile razjasnitve z delnimi oblaci. V osrednji in vzhodni Sloveniji pa bo pretežno oblačno vreme. Najnižje nočne temperature bodo med 2 in 6 stopinjami, v Primorju 12, najvišje dnevne 15 in v Primorju 20 stopinj Celzija. Izgledi za četrtek: še naprej suho vreme, temperature se bodo nekoliko dvignile.

STANJE VREMENA V TOREK OB 13. URI

Povsod na Gorenjskem je bilo oblačno. Lesce-Bled 13 stopinj, zračni pritisk 1020 milibarov, pritisk raste; Jezersko rahel dež, 8 stopinj; Ljubljana 13 stopinj; Triglav-Kredarica minus 4 stopinj Celzija, piha severozahodnik.

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Ze takoj v prvih mesecih drugega leta svoje neodvisnosti je Alžirija postavljena pred nove neprijetnosti, ki nikakor ne morejo dobro vplivati na prizadevanja za pospešen razvoj s težavami že itak preobtežene mlade države. Nihče ne more zanikati, da Alžirija v enoletnem obdobju ni naredila

hameda Kiderja, po nesoglasjih s Ferhatom Abasom in potem ko je opozicijska Fronta socialističnih sil vse bolj manifestirala svoj obstoj. Ubog zunanjega ministra Kemistija pa je opozoril, da je treba čimprej ukrotiti strasti in paziti, da notranja nesoglasja ne bi ustvarila ugodnega ozračja, ki bi

iluzijo. Ben Belova načela glede tega so zelo jasna: radikalnost in »brez polovičnih ukrepov«.

Oblaki, ki so se počasi zbirali na alžirskem nebu, so skušali prekriti jasnost in poslabšati vreme v Alžiriji; vendar pa kaže, da bodo prevladali vetrovi, ki bodo razgnali grožnjo nevarnosti. Upajmo, da ne bodo potrebni prehud napori, da bo zopet zasijalo sonce. Pred nekaj meseci, ko je Ait Ahmed izjavljal, da je Ben Bela »zaslepljen in strmuški«, in predvideval, da bo prišlo do bojke volitev, smo se spraševali, če ni pred vrati nova kriza. Odgovori, da se bo to prav kmalu pokazalo, so bili več kot točni. Kriza, ki je pred dnevi izbruhnila, meli na uhor. Do tega je prišlo v dokaj kritičnem trenutku, ko se mora Alžirija ukvarjati s precej težavnimi problemi: v času, ko teži, da bi odstranila ekonomske vzroke nezadovoljstva in dosegla večjo trdnost. Razen tega pa so nastale težave v zvezi z marokansko-alžirskim obmejnimi sporom in odnos s Francijo, ki je močno reagirala ob nacionalizaciji in drugih reformah v Alžiriji ter grozi z ustreznimi ukrepi. Zakaž po njenem je prekršen evlanski sporazum in ogrožena korist francoskih državljanov. Glede maroko-alžirskega spora zadnji razgovori obetajo normalizacijo odnosov, medtem

BEN BELA

ko s Francijo problem ne bo tako lahko rešljiv, čeprav so se izognili zaostrevanju.

Polkovnik El Hadž in Ait Ahmed sta s svojo »demonstracijo« v Kabiliji napravila poizkus, ki naj bi pomenil začetek rušenja Ben Belovih prizadevanj »za uredniški socialistični demokraciji« v Alžiriji. Vlada in Fronta nacionalne osvoboditve sta začeli močno akcijo za ohranitev enotnosti. FLN, ki je izšla iz revolucije in ki je v vsem obdobju alžirske republike odigrala najpomembnejšo vlogo pri mobilizaciji množic in uresničevanju principov revolucije, seveda tudi tokrat brani pridobitve in stoji Ben Bela ob strani ter pomaga razreševati krizo.

Zaradi kritične situacije je Ben Bela uporabil ustavno določbo, ki v primeru neposredne nevarnosti pooblašča predsednika republike, da stori, kar je potrebno in prevzame celotno oblast. Ker pa se obe strani zelo izogibata, da bi prišlo do nasilja, lahko računamo na ugoden razplet te krize. Če možnosti za politično reševanje ne bodo zanemarljive, verjetno ne bo težko najti skupnega jezika. Rešitev bodo prinesli bližnji dogodki, pri čemer bi na vsak način morali izključiti prelivanje krvi, ki so jo Alžirci toliko žrtvovali v sedemletnem osvobodilnem boju. Uporniki širše podpore množic ne bodo deležni niti v Kabiliji, zato je njihova pot dokaj splozna in avanturistična ter v bistvu ne more ogroziti življenja mlade republike. — G. K.

Temni oblaki na alžirskem nebu

precejšnjega koraka naprej in da Ben Belova vlada ni v tako kratkem času storila vsega, kar je bilo v njeni moči. Opozicija pa, ki jo Ben Bela zelo močno občuti in ki se kaže v obliki »levice« in »desnice«, kritizira vlado in ji očita vse mogoče pomanjkljivosti. Očitki, da preveč »improvizira«, da so bili marčni in aprilski dekreti (o delavskem samoupravljanju, delitvi dohodka) prenapetosti itd. so bili še prav posebej pogosti ob razpravah o ustavi.

Vse to je obetalo, da bo povzročilo ob ustavnem referendumu in predsedniških volitvah številne težave. Zelo očitno se je nestrpnost opozicije pokazala ob odstopu Mo-

ga lahko izkoristil sovražnik. Toda kljub vsemu so alžirske množice dobro prestale preizkušnjo in polnoštevilno glasovale za prvo ustavo alžirske republike. Manjši odziv je bil samo v posameznih krajih v Kabiliji, kjer so Ben Belovi nasprotniki postali najaktivnejši. 15. septembra pa je na predsedniških volitvah Ben Bela zmagal še prepričljiveje. S tem naj bi se začelo novo obdobje v življenju Alžirije. V prihodnosti bi morali izvesti še številne ukrepe, ki naj bi zagotovili državi stabilnost in nagel gospodarski vzpon ter hkrati pospešili socializacijo; v prvi vrsti bi bilo treba do konca uresničiti agrarno reformo in nacional-

Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki ● Ljudje in dogodki

Nezadostna preskrba s kurivom

Najbolj primanjkuje velenjskega lignita in rjavega premoga — Dobavitelj drv trenutno sploh ni

Se vedno se nadaljuje pomanjkanje kuriva, ki ga je bilo mogoče opaziti že v lanskem letu in se je posebno stopnjevalo v pretekli — proti pričakovanju hudi zimi. Vsa gorenjska trgovska podjetja, ki se ukvarjajo s prodajo premoga in drv, so v težavah, ker ne morejo takoj izpolniti naročil in so zato deležna zelo ostre kritike potrošnikov. Ti posebno povprašujejo po velenjskem lignitu, ki ga v rudniku ne nakopijuje dovolj za vsa naročila. Zelo majhna in neredna je tudi dobava zasavskega rjavega premoga, medtem ko drv v tem času sploh ni mo-

goče dobiti: niti z Gorenjskega niti s Kočevskega in niti iz Bosne ali od kod drugod.

Ob koncu meseca septembra je imelo trgovsko podjetje »Preskrba« Tržič naročil za 600 kubičnih metrov drv, vendar pa kaže, da jih bodo do zaključka leta dobili le še 300 prostorninskih metrov. Med naročniki je za 225 prostorninskih metrov drv večjih odjemalcev: šol, varstveno-vzgojnih ustanov in manjših gospodarskih organizacij. V istem času so imeli še nekaj neizpolnjenih naročil iz meseca maja in junija, ki jih izpolnjujejo v tem času. Preostanejo še naročila iz naslednjih mesecev, skupaj za prek tisoč ton. Čeprav ne bi bilo novih naročil, nekatere zadnje naročnike ob tako neredni dobavi premoga ne bodo mogli oskrbeti do novega leta.

Vse kaže, da je najbolj ugodno stanje na škofjeloškem območju, kjer imajo po dolinah še precej drv. Z izpolnjevanjem naročil so v zaostanku le za en mesec. Da so pri Veletrgovini »Loka« s kurivom prišli na red, v avgustu niso sprejemali naročil. Septembrski in oktobrski naročniki bodo verjetno prišli na vrsto v novembru ali morda še nekaj v decembru. Največ neizpolnjenih naročil je za zagorski rjavi premog, ki ga skoraj ne dobivajo.

»Kurivo« Kranj v teh dneh oskrbuje s premogom in drvi potrošnike, ki so se naročili v drugi polovici junija. Največ naročnikov je bilo v juniju in juliju in tem upajo, da bodo preskrbeli kurivo

Za vzgled drugim

Kokra — Kokra nad Preddivrom, ki ima 380 prebivalcev, je bila minulo nedeljo izredno razgibana. Šlo je za akcijo vpisa ljudskega posojila za porušeno Skopje. Prebivalci Kokre so pokazali, kako je treba pomagati v nesreči. Kako je brez stebre, so občutili še sami, ko so jim Nemci leta 1942 požgali vas in poostrelili veliko domačinov. Zanimivo je, da so številni upokojeenci in gospodinjice, čakali komisijo že v Arneževi gostilni, kjer je bilo mesto vpisa. Čeprav večina upokojeencev nima višje pokojnine od 8 do 10 tisoč dinarjev, so posojilo vsi vpisovali od 1000 do 5000 dinarjev. Kmetovanci so prav tako pokazali veliko razumevanje do pomoči, saj niso bili redki, ki so vpisali tudi po 15.000 din in še več. — R.

do decembra. Če se bo dobava premoga izboljšala, bodo potrošnikom lahko ustregli še prej. Tudi »Kurivo« v tem času ne more dobiti drv. Ker so premogovniki znižali v pogodbah določene količine premoga, se pri »Kurivu« držijo pravila, da manjšim potrošnikom ne dobavijo več kot tona in pol premoga. Menijo, da kriza s kurivom ni tolikšna, kot se govori, saj nekatere vrste (na primer kakanjske kocke in drugo) ne gredo v promet.

Na območju, ki ga oskrbuje podjetje »Univerzale« Jesenice prihajajo na vrsto julijski naročniki. V juliju, avgustu in septembru so zbrali naročila za 2800 ton premoga, na katerega čaka okoli 1500 naročnikov. Tudi drv nimajo. Od obljubljenih 700 prostorninskih metrov so dobili le 120 prostorninskih metrov drv.

Trgovsko podjetje »Železnina« Radovljica je s prodajo kuriva v dyomesečnem zaostanku. Za naročnike v Radovljici bi potrebovali 70 ton premoga, za blejske naročnike pa 50 vagonov. Medtem ko je Velenje nekoliko izboljšalo dobavo, iz Zagorja prihajajo majhne količine in neredno. Upajo, da bodo potrošnike oskrbeli do konca meseca novembra, ob boljši dobavi pa še prej. Precej hujši je problem z drvi. — S.

Dograditev žičnice na Vogel

Kot so nam povedali na podjetju Ljubljana Transport — poslovna enota Škofja Loka, dela pri žičnici na Vogel dobro napredujejo. Če nadaljnji del ne bo onemogočalo slabo vreme in tudi ne bo težav z dobavo nekaterih delov iz uvoza, bo otvoritev žičnice na dan republike.

Spomini na kočevski zbor

Dr. Marijan Breclj
o zboru odposlancev slovenskega naroda

Tržič, 9. oktobra — Nocoj ob 19.30 bo v Cankarjevem domu v Tržiču ob jubilejni obletnici zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju spominski večer, ki ga bodo priredili občinski odbor SZDL, občinska skupščina, delavska univerza in glasbena šola; zadnja bo namreč poskrbela za glasbeno spremljavo. Organizatorji nocojšnjega večera so poprosili podpredsednika skupščine SRS dr. Marijana Breclja, da bi v krogu tržiških občanov obudil spomine na zbor odposlancev sloven-

Nadaljevanje s 1. strani

1 V Elanu statut že čez en mesec

Elana je na seji skupščine sporočila, da bodo člani delovnega kolektiva Elan sprejeli pripravljen osnutek že 15. novembra. Po predlogih in pripombah k osnutku, ki jih bodo izrazili člani kolektiva, bo komisija opravila končno redakcijo statuta že ob koncu letošnjega leta.

Med diskusijo o statutih so bile izrečene nekatere tehtne misli o pristojnostih in pravicah občinske skupščine do delovnih organizacij ter o medsebojnih družbeno-pravnih odnosih. Ti odnosi morajo biti v določilih statuta občinske skupščine jasno opredeljeni. Pri tem so odborniki izrazili mnenje, da občinska skupščina lahko razvija svoj aktivni odnos do delovnih organizacij na osnovi temeljitih ekonomskih in tehnoloških analiz stanja, ki ga pravno in administrativno izraža s priporočili delovnim organizacijam, ne more pa s svojimi ukrepi neposredno posegati v pristojnosti samostojnih organizacij pri reševanju različnih vprašanj kot so integracija in drugo.

Ob zaključku razgovora o statutih so izvolili občinsko komisijo, ki bo delo pri sestavljanju statuta v nadaljevanju seje so odborniki poslali poročilo strokovne komisije o stanju v Plamenu ter komisije za družbeni nadzor o tem vprašanju. V času, ko to poročamo, seja še traja in bomo o njej poročali še v prihodnji številki našega lista. — J. B.

2 Posledice neusklajenosti

Prav tako je precej govora o vprašanju davka na alkoholne pijače, ki ni stimulativen niti za proizvajalca niti za gostinske obrate. Neugoden je tudi celoten sistem delitve dohodka, ki se na-

vadno predpiše za nazaj, kar one mogoča planiranje.

Druga plat zvona

Z vsem tem seveda ni rečeno, da v gostinskih podjetjih ni še cela vrsta notranjih rezerv. Vse te možnosti so še pri združevanju in medsebojnem sodelovanju pri uveljavljanju samoupravnih organov, pri izboljševanju uslug, pri boljši delitvi osebnega dohodka itd. Posebno pri osebnih dohodkih bi bilo mogoče marsikaj urediti. Uveljaviti bi bilo treba načelo delitve po vloženem delu v sezonskih mesecih, ko gostinci delajo po 15 ur ali pa še več, na bi bil zaslužek ustrezen njihovemu uveljavljanju za čepav zelo visok, v mesecih z manjšim prometom pa manjši. Obstaja tudi več predlogov za rešitev vprašanja delovne dobe sezonskih gostinskih delavcev.

GovBS Radovljica se je začel dogovarjati s kolektivom gradarstva Podvin, da bi pri njih poskušali s poskusnim nagrajevanjem po vloženem delu, ki so ga nekatera podjetja ob morju že z uspehom uvedla. — S.

3 Gorenjska visoko na prvem mestu

Proces ne sme biti
dolgotrajen

Poldrugo leto po uveljavitvi novega republiškega zakona o gozdovih je torej stanje v celoti (in okraj) porazno. Hkrati pa je treba pri podružbljanju gozdov, proizvodnje zavežati, da se ne sedanja razvoj pokazal, da samostojni sklepjanje pogodb z zasebnimi gozdnimi posestniki še ne bomo dosegli zaželenega cilja. S posebnimi se zadovoljivo rešuje le prajemjanje celotne blagovne proizvodnje in enakomernost te proizvodnje, ne omogoča pa prehod na kompleksno gospodarjenje z gozdovi ali pa vsaj zavira hiter razvoj sprejemanje takšnega načina gospodarjenja. Zato bo potrebno gozdnogospodarske organizacije pohiti s pripravami in izvedbo predlogov za takšen način gospodarjenja za posamezne predelave in jih predložijo pristojnim svetom. Proces podružbljanja namreč ne sme biti dolgotrajen — zaključen mora biti že v naslednjih letih. — P.

4 Zalep pred koncem

uspehe ne le pri individualnih podjetjih, marveč tudi v povprečju. O tem so poročali iz Strazhke. Kranjske opekarne, zlasti pri cel jih je madžarske narodnosti. Njihovi dohodki so sorazmerno nizki in so dosegli le 24.000 din (polni sezoni) le dobrih 24.000 dinarjev. Kljub temu so skupno povprečje 8750 dinarjev vpisa delavcev na delavca, kajti mnogi delavci so dajali tudi po 10.000 ali več tisoč dinarjev, kar je pomenilo polovico njihovega mesečnega zasluga.

V zadnjem zalepu pred finišem se povsod zavzemajo, da bi se pridružili ogromni večini naših delovnih ljudi v tej plemeniti akciji. Zato je pričakovati, da bodo med kmeti, obrtniki, upokojeenci in drugod v teh dneh zaljubljeni mesta in da se bo sedanja vsota še znatno dvignila.

Umrla je naša mama

FRANCKA ROGELJ
upokojenka

Pogreb bo v četrtek, 10. oktobra ob 16. uri izpred križišča na kranjsko pokopališče.

Kranj, 8. oktobra 1963

Zalujoči: hčerka Draga, sinova Franci in Ivan z družinami in ostalo sorodstvo

Ob tragični smrti sporočam vsem sorodnikom, znancom, prijateljem in dirkačem, da je za vedno prenehalo biti komaj 25 let staro srce mojega zlatega sina

JAKA MALOVRAHA

iz Prebačevega 11. Pogreb pokojnika bo v četrtek, 10. oktobra 1963 ob 15. uri izpred hiše žalosti na pokopališče v Senčur.

Zalujoči: mama Marija, brat Tone, sestra Vera in ostalo sorodstvo

Še nekaj o delu kulturno-prosvetnega društva v Zalogu

Pogrešajo več slovenskih oddaj

V lastni knjižnici imajo okrog osemsto knjig

Kulturno umetniško društvo »Prežihov Voranc« v Zalogu ima razen dramske sekcije — o nje- nem delu smo že poročali v eni izmed prejšnjih števil — tudi pevsko, šahovsko in lutkovno sek- cijo ter sekcijo za namizni tenis. Društvo ima tudi knjižnico, ki ima vpisanih okrog osemsto knjig, razen tega pa si redno izposojajo knjige s kovčkom iz osrednje kranjske knjižnice. Naročenih ima tudi še sedem časopisov in revij.

Farma v Hrastju končana

Kranj — Velika farma v Hrastju pri Kranju, kjer bodo letno odda- jali na trg 10.000 prašičev, je kon- čana. Dela so trajala dobri dve leti. Te dni že dovažajo tjakaj pr- ve plemenice. Za njihovo nabavo so že izplačali okrog 8 milijonov dinarjev. Za otvoritev (29. novem- bra) farme, ki bo največja na Go- renjskem, pripravljajo primerno slovesnost.

S to farmo bo Kmetijsko go- spodarstvo Kranj začelo novo ob- dobje obsežnih rekonstrukcij se- danjih hlevov in velikega poveča- vanja proizvodnje. — M.

Akcija za znižanje izdatkov skladov zdravstvenega zavarovanja

Kranj — V teh dneh bodo de- lavski sveti in samoupravni orga- ni podjetij in zavodov v kranjski občini obravnavali priporočila ob- činske skupščine, ki se nanašajo na akcijo znižanja izdatkov skla- dov zdravstvenega zavarovanja. Vse delovne organizacije naj bi si prizadevale znižati stalež bolnikov in nesreč pri delu. To pa bo mo- goče doseči samo z vztrajnim po- jasnevanjem in z vzgojo kolekti- va. V tem pogledu je do sedaj že največ naredil kolektiv tovar- nar Sava Kranj, ki kaže velik pa- dec izgubljenih delovnih dni.

Finančni rezultat sklada za zdravstveno zavarovanje ob za- ključku prvega polletja dokazuje,

Velika proslava RK v Cerkljah

28 SREBRNIH IN 5 ZLATIH ZNAČK

CERKLJE — V okviru prazno- vanja krajevnega praznika Cerklje in 100-letnice RK je krajevna or- ganizacija RK Cerklje na Gorenj- zadružnem domu veliko proslavo, ki se jo je udeležilo več sto doma- cinov in okoličanov ter številni predstavniki oblasti in družbeno- političnih organizacij.

Na proslavi je govoril zastopnik občinskega odbora RK Kranj, dr. Marjan Ogrizek; med drugim se je zelo pohvalno izrazil o delu osnovne organizacije RK v Cer- kljah. Omenimo naj, da so prosto- volni krvodajci tega kraja od pričetka krvodajavske akcije pa do danes darovali prek 800 litrov krvi. To pa ni malo. Organizacija pa ima tudi sorazmerno največ ta- kih prostovoljnih krvodajavcev s srebrno in zlato značko. Tudi ob tej priložnosti sta predsednik kra- jevne organizacije Tone Gerkman in dr. Franc Mežer podelila 28 sre- brnih in 5 zlatih značk.

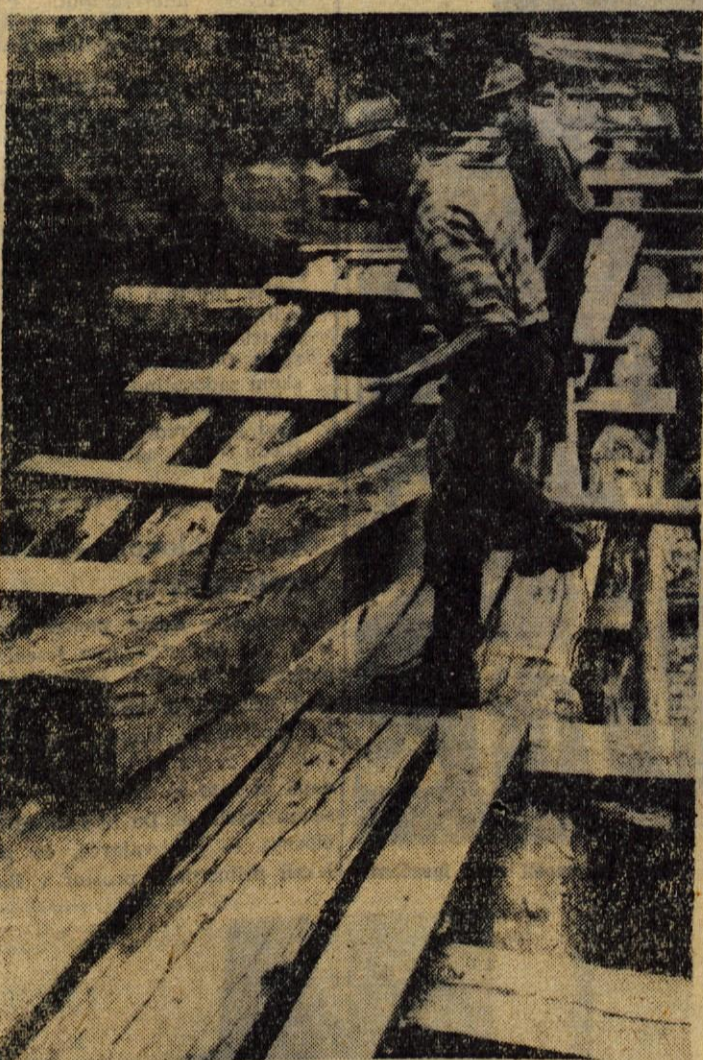
Po govorih in podelitvi značk je sledil bogat kulturni program, ki so ga izvedli člani kluba Cerklje, občenci osnovne šole in drugi. — R.

Posluje redno vsako nedeljo do- polodne in ima 277 bravcev. Vod- stvo knjižnice skuša pritegniti zla- st mladinu, da bi ta pričela po- segati po dobri literaturi. Knjiž- nica je doslej organizirala že tu- di štiri bralne večere.

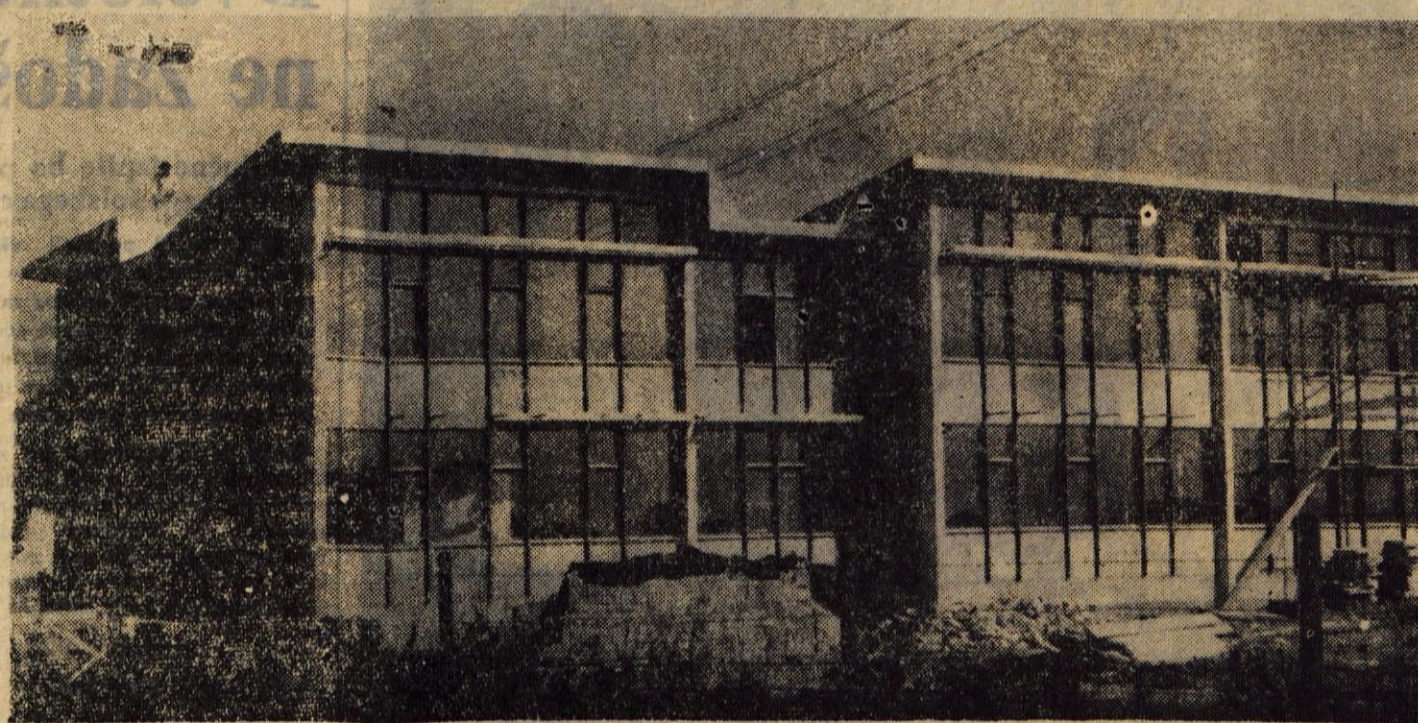
Razen knjižnice ima društvo tudi prostor za klub, ki je lepo opremljen. Opremo so nabavili letos s pomočjo SZDL. Klub je dobro obiskan, posebno televizi- ske predstave za kmetovavce ob nedeljah. Podobno velja za šport- ne prenose. Obisk bi bil še mno- go boljši, če bi bilo na televiziji več slovenskih oddaj in prenosov javnih mladinskih tekmovanj.

V svojih načrtih za letošnje leto predvideva KUD »Prežihov Voranc« v Zalogu, da bodo usta- novili tudi pionirsko dramsko sekcijo, v okviru kluba in knjiž- nice pa bodo organizirali ob ne- deljah dopolodne »Uro pravljice«. Na televizijske oddaje bodo pri- vabili še več prebivavcev na ta način, da jih bodo že vnaprej se- znanjali s televizijskim sporedom. Tudi tuja društva bodo še napre- vabili na gostovanja, pri tem pa bodo bolj kot doslej pazili pri iz- biru. Zlasti pa si želijo, da bi pri njih gostovalo Prešernovo gledali- šče iz Kranja.

da so izdatki presegli dohodke za 24 milijonov dinarjev. V začetku drugega polletja pa so se stroški še povečali (samo v juliju 3 mi- ljone). Le s pravilno politiko in s skupnimi naporji, bo moč od- praviti dosedanje nesorazmerje v tem skladu. — R.

Brv, ki je vodila s Poljanske ceste prek Sore na Visoko, je zadnja leta popustila in bodo sedaj vaščani na istem mestu napravili novo

Na Planini v Kranju dograjujejo stavbo trgovskega šolskega centra in samopostrežne trgovine. Učenci trgovske šole bodo začeli s po- ukom v novih učilnicah v začetku novembra, otvoritev trgovine pa bo, če ne bo večjih nepredvidenih ovir, 29. novembra

Spomenik padlim bodo odkrili prihodnje leto

PREDDVOR — Poročali smo že, da so prebivavci bivše občine Preddvor minulo nedeljo zaklju- čili s praznovanjem svojega X. tradicionalnega krajevnega prazni- ka. Osrednje prireditve so bile v soboto in nedeljo. V soboto po- poldan je bila v prosvetnem do- mu slavnostna seja sveta krajevine skupnosti, ki sta ji razen števil- nih predstavnikov krajevnih-dru- beno-političnih organizacij pris- tovala tudi podpredsednik OLO Ljubljana Franc Puhar in zastop- nik občinskega odbora ZB Kranj Pavle Bajžeti. Po seji je sledila žalna komemoracija pri spomeni- ku padlih pred poslopjem osem- letke, zvečer pa so predvajali ju- goslovanski film Veselica. V ne-

deljo dopolodne pa so sledile šport- ne prireditve, popoldne pa je dramska sekcija KUD »dr. Ivan Tavčar« iz Poljan nad Skofjo Lo- ko uprizorila v prosvetnem domu Tavčarjevo dramsko delo »Cvetje v jeseni«. Obe — popoldanska in večerna prireditve sta bili lepo obiskani. Gledavci so bili zelo za- dovoljni in so izrazili željo, da bi jih še večkrat obiskali.

Spomenik, za katerega so bili načrti izdelani že spomladj in za- vrnjeni od republiške komisije, potem izdelani novi in že pol leta niso potrjeni, bodo odkrili prihod- nje leto. — R.

Ali že veste

...da PREDLOG PERSPEK- TIVNEGA PLANA o razvoju turizma na področju tržiške občine predvideva, da bo v obdobju do leta 1970 število domačih gostov sleherno leto poraslo za tri odstotke, med- tem ko naj bi število tujih po- raslo celo za šest odstotkov.

...da so v ponedeljek v VASI LOKA PRI TRŽICU po- sulj z gramozom cesto, ki se- daj služi tudi kot obvoz, ker je cesta prek Bistrice zaprta. Spričo sorazmerno velikega prometa po cesti obvoznici je bilo namreč popravilo le- te nujno potrebno.

...da te dni pleskajo proče- lje hiše št. 13 na Trgu svobo- de v Tržicu, kjer ima svoj prodajni lokal tudi TRGOV- SKO PODJETJE TOBAK. Če- prav to ni kdo ve kako obsež- no delo, pa bo le prispevalo k lepšemu videzu mestnega središča.

...DA OBSTAJAJO MOZNO- STI, da bi v prihodnjih letih pri Ankeletu v Podlublju na eni strani ceste zgradili obse- žen AVTOMOBILSKI KAMP, na drugi strani pa bi z zaje- zlitvijo nastalo umetno jezerce.

...DA BODO zelo verjetno še letos USTANOVLILI V TR- ŽICU KLUB OZN, za katerega je že sedaj veliko zanimanje.

Kako je z gradnjo objektov družbene prehrane v Kranju

Tudi tokrat ne gre brez zamud

Na področju socialnega varstva je letošnji družbeni plan občine Kranj postavil dve osnovni nalogi, in sicer krepitev in organizacijo strokovne službe, ki naj bi imela svoj odraz v centru za socialno delo in kot drugo organizacijo objektov, ki bodo sposobni nuditi organizirano družbeno pomoč družini in posameznikom. Med drugo osnovno nalogo torej spada tudi izgradnja objektov družbene pre- hrane, ki naj bi se letos po predvidevanjih oziroma določilih druž- benega plana omejila na razširitev obrata družbene prehrane na Zlatem polju in na ureditev obrata družbene prehrane v centru mesta Kranja (v Stritarjevi ulici).

Razširitev obrata družbene pre- hrane na Zlatem polju letos ni bila izvedljiva, ker ni bilo na raz- pologo predvidenih izvenprora- čunskih sredstev, hkrati pa so bili tudi načrti za samo razširitev dokaj pomanjkljivi. Po izdelavi elaborata zavoda za napredek go- spodinjstva o mladinski prehrani pa je čedalje več pritrilnih pred- logov dobivala možnost, da bi obrat na Zlatem polju adaptirali tako, da bi služil izključno samo za prehrano mladine. Vsa ta vpra- šanja oziroma nakazane rešitve pa bo treba temeljito proučiti še le- tos, tako da bi lahko pričeli z realizacijo vsaj v prihodnjem letu.

Izgradnja obrata družbene pre- hrane v centru (Stritarjeva ulica) je v teku in je po pogodbi z izva- javcem predvidena dograditev do konca novembra. Gradbena dela so že sedaj pretežno dokončana, čeprav sicer skoraj z enomesečno zamudo. Prav zaradi tega je pro- blematično, ali bodo lahko obrat- niška in instalacijska dela dokon-

čana pravočasno. Zavod za na- predek gospodinjstva je že sklenil tudi pogodbo glede nabave opreme.

Gradbeni odbor je opozoril, da je treba pri tem objektu računati z znatno podražitvijo, in sicer de- loma zato, ker pri izračunavanju prvotnega zneska niso upoštevali vseh potrebnih del in nabav, de- loma pa tudi zaradi nepredvide- nih ovir pri adaptaciji sami. Svo- jevrstno vprašanje v zvezi s tem objektom družbene prehrane pa je tudi, kdo ga bo po usposobitvi prevzel oziroma uravljval. Po prvotnih zamislih naj bi bila to stanovanjska skupnost in bi bil obrat kot njen servis opre- žen določenih družbenih prispevkov. Druga možnost na je, da bi obrat prevzelo Kmetijsko gospodarstvo Kranj ali kakšen drug kombinat, ki bi ga lahko poceni in stalno preskrboval z živilskimi proizvodi. Odločitev o tem bo morala v kratkem sprejeti občinska skup- ščina. — P.

Iz obeh dolin

● ODBORNIKI O STATU- TIH DELOVNIH ORGANIZA- CIJ — V pisarni tajništva ob- činske skupščine Skofja Loka smo zvedeli, da bo 8. skupna seja obeh zborov občinske skupščine prihodnjo sredo — 16. t. m. Med najpomembnejši- mi točkami bo vsekakor po- ročilo občinskega sindikalnega sveta glede statuta delovnih organizacij na področju škof- jeloške komune. Odborniki obeh zborov bodo o tem poročilo razpravljali, občinska skupšči- na pa bo v tej zvezi sprejela tudi določena priporočila, de- lovni organizacijam.

● »CVETJE V JESENI« V PREDDVORU — Po uprizori- tvah v okviru dobro obiskanih SKOFJELOSKIH POLETNIH PRIREDITEV so igralci KUD »Ivan Tavčar« iz Poljan nasto- pil v Mestnem gledališču Ljub- ljanskega s »Cvetjem v jeseni« in bili toplo sprejeti. To je več ali manj znano. Morda pa je manj znano, da so igralci iz Poljan nastopili tudi v Zelo- niki, minulo nedeljo pa so navdušili tudi Preddvorčane ob njihovem krajevnem prazni- ku. Te dni pa je slišati, da bodo nastopili še v dvorani Gorenjske predilnice, na Trati.

● PUSTALSKI MOST DOBI NOVO OBliko — Po številnih razpravah na zborih volivcev pa tudi v občinski skupščini o puštalskem mostu, bo napo- sled, kot kaže, le prišel do nove oblike. Sedanji puštalski most (boljši izraz je brv) je provizori, zakaj zgrajen je poleg nekdanjega, ki je bil porušen 1941. leta; je dotrajan in nujno potreben temeljitega popravila. Občinska skupščina je imenovala ustrezno komisi-

jo in povemo lahko, da je za- deva tako daleč, da je treba izdelati le še glavni projekt s poudarkom, da izbere najbolj- šo varianta. Se nekaj o bodo- čem, novem puštalskem mostu: zgrajen bo na trasi bivejšega mostu, vozišče bo široko 7 me- trov, na obeh straneh pa bo- sta poldrugi meter široka hod- nika za pešce, njegova nosil- nost je predvidena za 60 ton. Naj bi bil železobetonski, nje- gova zunanja oblika pa naj bi bila podobna mostu pri tovar- ni Sešir.

● NOVO KOMUNALNO PODJETJE »OBNOVA«? — V zvezi s predlogom, da bi servis za vzdrževanje zgradb škofjeloske stanovanjske ozi- roma krajevine skupnosti pre- šel v novo komunalno podjetje »Obnova«, je bila imenovana občinska komisija. Omenjeni servis namreč združuje 7 do- nadavnega še samostojnih ser- visov. Zaradi nerazvite terciar- ne dejavnosti pa je servis pre- rasel namen uslužnostne de- javnosti. Zato bo vso zadevo oziroma upravičenost po usta- novitvi novega podjetja poseb- na komisija temeljito proučila. O ugotovitvah oziroma njenih sklopih pa bo razpravljal svet za industrijo in obrt ob- činske skupščine in sveda tudi sama občinska skupščina.

● TURISTIČNO-OCENJE- VALNA VOZNIJA — AMD Skofja Loka bo priredila za svoje člane prihodnjo nedeljo (13. t. m.) ocenjevalno-turistič- no vožnjo na 122 km dolgi progi. Pot bo peljala iz Skof- je Loke — Novo mesto — Ju- gorje — Semič. Omenimo naj, da bo po razglasitvi rezultatov in razdelitvi nagrad piknik. Ob povratku jih bo pot vodila skozi Kočevski Rog, kjer si bodo ogledali »Bazo 20« in Do- lenjske Toplice.

Tega ne želim več

Razgovor s številko 54.966

Pred tednom dni se je vrnila iz znanega taborišča Auschwitz večja skupina bivših internirancev in njihovih svojcev, ki je ob komemoraciji in otvoritvi jugoslovanskega dela muzeja v taborišču obiskala ta kraj. Iz Slovenije je bilo okrog 150 udeležencev, med njimi precej tistih, ki so bili nekoč tam internirani.

Med obiskovalci je bila tudi ALOJZIJA SKRLJ iz Kranja. V pogovoru o tem obisku (po 18 letih) je tovarišica Škr- ljeva najprej veliko pretresljivega povedala o svojih doži- vetjih v raznih zaporih in taboriščih, kjer je bila od decem- bra 1942 pa vse do osvoboditve. Najdlje je bila v Ausch- witzu ne kot človek, marveč kot številka 54.966, ki jo ima še vedno zelo vidno na levi roki. Videla in prestala je gro- zote. Vendar naj bo to tokrat ob strani.

»Ste bili prvič na obisku v tem taborišču?« smo jo vprašali. »Da, prvič, a si ne želim več. Preveč mučno je. Odrle so se mi liste boleče rane spominov, kar ne bi več rada. Edino, če bi imela možnost našim otrokom pokazati ta kraj in tiste barake, bi še šla. Jez sama pa ne maram podoživljati tistih spominov.«

»Kako ste potovali?«

»Kar lepo. Potovali smo z avtobusom iz Kranja tja in nazaj. Seveda smo se morali ustavljati in čakati na prehodu čez mejo v Avstrijo, na Češko in nato na Poljsko. Toda med potjo sem imela tudi priložnost videti prostore, kjer sem bila zaprta na Dunaju in v Bratislavi.«

»In kako je ohranjeno taborišče?«

»V glavnem razpadajo vse barake. Toda nekatera poslonja so še kar dobro ohranjena. Prvi večer smo celo spali v taborišču. To nas je razočaralo. Eden je dobil celo živčni zlom in je moral po- sedovati zdravnik. Baraka je bila skoraj prav tako opremljena kot takrat. Na eni strani je bil krematorij, na drugi pa upravno poslopje. Sicer pa so Poljaki dali precejšen poudarek tej naši sve- čanosti. Prišla je njihova vojska v paradih oblekah itd. Kot so povedali, vsako nedeljo obiskuje veliko ljudi ta kraj, ki priča o nacističnih grozodejstvih.«

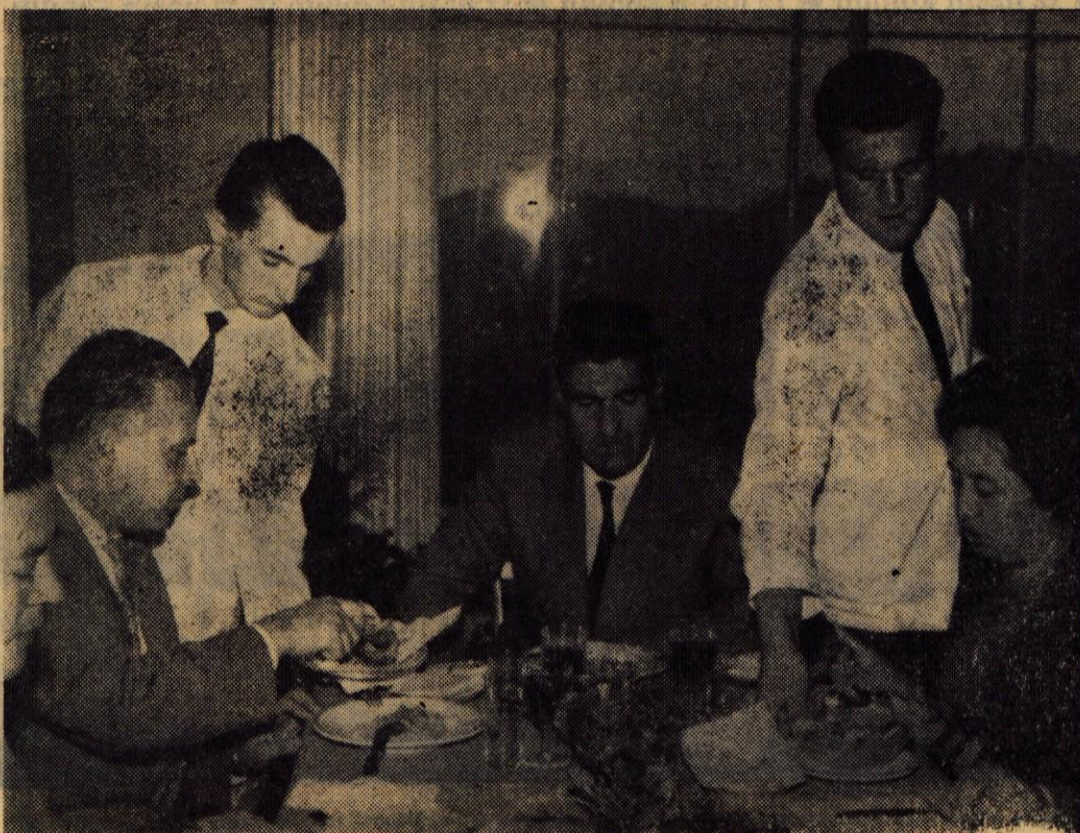
»Kakšen pa je jugoslovanski del tega muzeja?«

»Kot smo vsi ocenjevali, je zelo lepo urejen. Stene so preple- skane v stilu naših taboriščnih obelk, celotna ureditev je dobra. Mislim pa le, da bi bilo prav, da bi pripravili več slik naših žena, ki so tam ostale. Videla sem samo sliko Tončke Čečeve. To bodo verjetno še dopolnjevali.«

»Ste se srečali z mnogimi sotrpinkami iz tistega časa?«

»Tudi glede tega sem bila malo razočarana. Naše smo se res z mnogimi, celo s tovarišicami iz Hrvatske in Srbije, ki so bile tam zaprte. Vendar smo jih veliko pogrešale. Iz Primorja jih je bilo veliko, a nisem niti ene videla ob tokratnem srečanju.«

K. M.

Člani komisije so posebno pazili na to, kako so bili postreženi

Preobremenjene varstveno-vzgojne ustanove

V prostorih šole na Blejski Dobravi so uredili novo otroško ustanovo

Na pobudo stanovanjske skupnosti in ob pomoči občinske skupščine so na Blejski Dobravi uredili varstveno-vzgojno ustanovo in igrišče, kar so si že dalj časa želeli. Odprli so jo preteklo soboto v počastitev tedna matere in otroka. Za obiskovanje ustanove je prijavljenih 22 otrok. Prostor zanjo so pridobili tako, da dva razreda otrok zaradi boljših materialnih pogojev za pouk vozijo v šolo na Jesenice.

Na območju jeseniške občine so sedaj tri matične varstveno-vzgojne ustanove in 3 oddelki. Vse jeseniške ustanove so prenapolnjene. Njihova zmogljivost (res je določena zelo idealno) je 262 otrok, skupaj pa je vključenih v vrtce 374 otrok. Nove otroke le stežka sprejmejo, prav tako nimajo povsod možnosti, da bi uredili prostore za skupine šolskih otrok.

Odstotek otrok, ki obiskujejo vrtce, ni velik, saj dosega le 5,5. V jeseniški občini je namreč 6780 otrok do starosti 15 let, od tega samo na Jesenicah 4175. Zaposlenih je več kot 3 tisoč žensk, med

katimi je dobra polovica poročenih.

Razen ene ustanove so vse ostale v zasilnih prostorih. Posebno

nujni investiciji sta novi ustanovi na Plavžu in pod Mežakljo. Za prvega že pripravljajo načrte. Za novo ustanovo se zavzemajo tudi v Kranjski gori.

Do sedaj je bilo urejenih tudi že več igrišč, tako pod Mežakljo, na Plavžu, na Savi in več manjših igrišč pri stanovanjskih blokih.

S.

Kljub temu da so bili otroci v novem vrtcu šele prvič, so se hitro vživeli in znašli med igračami

Zborovanje mladih planincev na Vršču

Vršič — Minulo soboto in nedeljo se je na Vršču mudilo prek 100 mladinskih gorskih vodnikov in članov mladinskih odsekov planinskih društev iz različnih krajev Slovenije, predvsem z Gorenjskega. Posvet je bil sklican z namenom, da se utrdi in poživijo delo mladinskih odsekov in da napotke za nadaljnje delo mladinskim planinskim vodnikom.

Po zaključku zborovanja so naredili izlete v okoliške kraje in bližnje vrhove.

Ob tej priložnosti so bili razglašeni tudi letošnji rezultati republiškega tekmovanja »Mladina — gore«. Najboljši na Gorenjskem je bil priznan mladinski odsek PD Radovljica. — R.

Ob Savi Dolinki

● Elektrotehnično društvo na Jesenicah, ki je najdelavnejša sekcija društva inženirjev in tehnikov, organizira za svoje člane razen strokovnih predavanj tudi ekskurzije. V nedeljo so bili na Primorskem, kjer so si ogledali HC Plave. Društvo je bilo tudi iniciator in sodelavec pri postavitvi televizijskega pretvornika na Mežaklji. V načrtu ima tudi postavitev televizijskega pretvornika v Bohinju ter vgraditev še ene antene za pretvornik na Mežaklji. Sedaj pa proučujejo možnost toplotnega ogrevanja Jesenic z zajetjem in uporabo toplote, ki se izgublja v jeseniški železnici.

● Stanovanjska zadruga Kovinar na Jesenicah, ki je pričela graditi leta 1961 novo stanovanjsko naselje nad železniško progo, zaključuje z delom. Devet zadrugnikov se je že vselilo v nova stanovanja, ostali se bodo do konca tega meseca. Stanovanja sicer še niso dokončno urejena, manjka še električna razsvetljava. Poma-

gajo si s petrolejkami, upajo pa, da bo do 29. novembra zasvetila luč, ker je Gradbeno podjetje Sava že pričelo z gradnjo transformatorja. Podklete-no stanovanje s šestimi prostori in garažo je stalo okrog 4 milijone 700.000 dinarjev.

● Kiosk na parkirnem prostoru pred železarno Jesenice, ki stoji na pločniku, v času izmen moti promet, ker jemlje pregled šoferjem avtobusov. Po nalogu hotranje uprave bi morali kiosk odstraniti. Da pa bo potrošnikom ustrezno, bodo kiosk postavili v kot parkirnega prostora.

● DPD Svoboda Javornik - Koroška Bela, ki je osredotočilo svojo dejavnost v poletnih mesecih na gradnjo doma družbenih organizacij, je z nastopom sezone obnovilo dejavnost posameznih odsekov. Godba na pihala je že izvedla prvi koncert, pevski zbor je pričel z rednimi vajami in bo našel tudi nov koncertni program, dramska sekcija se je odločila za tri dela, izobraževalna sekcija pa predvideva organizirati več tečajev in seminarjev. Težnja vseh pa je, da bi bil dom čimprej dograjen, saj danes

na Javorniku nimajo prostorov niti za študij niti za nastope.

● Društvo upokojencev v Zirovnici, ki šteje 240 članov, organizira vsako leto za svoje člane po več izletov. Letos so organizirali izlet na Jadrano. 43 upokojencev je bilo dva dni v Crikvenici. Mnogi so prvič videli morje in jadransko obalo in so hvaležni sindikalni organizaciji, ki je izlet organizirala. Podoben izlet je organiziralo v minulem tednu za svoje člane tudi jeseniško društvo upokojencev. Bili so v Brdih in na Primorskem.

● Za 60-letnico Planinskega društva Jesenice je izšla jubilejna številka Planinskega vestnika. 14 avtorjev obravnava v njej predvsem domačo snov v pestri in zelo različni obliki. Zal, pa imajo ti prispevki premalo skupnega s 60-letnico PD Jesenice in je o delu, prizadevanjih in borbi vidnejših jeseniških in gornjesavskih planincev, ki so v tem obdobju veliko doživeli in ustvarili, premalo napisanega.

Dveletno izobraževanje ne zadošča

Zaključne izpite bo ponavljala več kot polovica absolventov gostinskega šolskega centra Bled

V želji, da bi pospešili reševanje pomanjkanja kvalificiranih gostinskih delavcev so pristojni republiški organi pred dvema letoma sprejeli predlog za skrajšanje izobraževalne dobe gostinskih delavcev. Poklicne gostinske šole so triletno izobraževalne programe strnile v dveletne. Izkazalo pa se je, da s tem problem še ni rešen, saj je bila na račun tega, da bi tako lahko hitreje prišli do kadra, močno prikrajšana njegova kvaliteta.

To se je pokazalo tudi pri zaključnih izpitih, ki so bili v dneh preteklega tedna v prostorih restavracije na blejskem gradu. Pred izpitno komisijo se je zvrstilo 18 fantov in deklet, ki so obiskovali oddelke za kuharje, 26 iz

oddelka za strežbo in 4 iz oddelka za recepcijo. Dobri polovici so zaželeli »na svidenje« čez tri mesece na ponavljalnih izpitih. Posebno praktično delo je zelo šepalo.

Praktične izpite so učenci opravljali nekoliko drugače kot doslej. Skupina, sestavljena iz kuharjev, strežnikov in slaščičarjev je morala pripraviti kompletno kosilo

za štiri osebe in ga postreči s nom komisije. Ta je ocenjeval sestavo jedilnikov (kuharjem je bilo priporočeno le to, kakšno meso naj uporabijo, vse ostalo so morali dodati sami), pripravo lone in postrežbo.

Člani komisije so bili pri ocenjevanju zelo strogi, saj se zahtevno in ga ni mogoče opravljati brez znanja, veščin in pravega smisla za tako delo.

Samo dve leti se bodo izobraževali le še tisti učenci, ki so se v gostinski šolski center vpisali v lanskem letu, novi se že vpisujejo v triletno vajensko šolo. — S.

Mladinski planinski orientacijski pohod

Ribno pri Bledu — Koordinacijski odbor mladinskih odsekov pri PD Gorenjske bo priredil v nedeljo, 13. oktobra, veliki planinski mladinski orientacijski pohod za pokal »Jelovice« s startom ob 9. uri v Ribnem pri Bledu. Tekmovanja se bodo lahko udeležili moški in ženske, mladinci oz. mladinke, pionirji in pionirke. Mladinci in mladinke letniki 1948 do 1943 in pionirji — pionirke od 1953 do 1949. Ekipe bodo šttele po tri člane. Če bodo ekipe mešane, jih bo prireditelj upošteval kot moško vrsto. Pohod bo od tekmovalcev terjal precejšnje znanje o orientaciji, prvo pomoč, prakso in teorijo, zgodovino slovenskega planinstva, spoznavanje flore, zaščito flore, spoznavanje gora in drugo. Najboljši mladinski ekipi bosta prejeli pokal Jelovice, ki po treh zaporednih ali 5 ločenih zmagah preide v trajno last društva, ki ga ekipa zastopa. — Č.

Na kratkem valu

● **RADOVLJICA** — Že dalj časa potekajo razgovori med občino in podjetjem Prehrana Ljubljana o zamisli, da bi omenjeno trgovsko podjetje zgradilo na Bledu in v Bohinju dve večji trgovski hiši. Določena je že lokacija, podjetje pa ima pripravljene tudi gradbene načrte. Z izgradnjo sodobnih modernih trgovskih hiš bosta oba turistična centra na Gorenjskem mnogo pridobila.

● **RADOVLJICA** — Privatne turistične sobe v turističnih krajih so zelo dragocen fond za turizem. V zadnjih letih se je število teh postopoma zvišalo, ker so privatnim lastnikom dodeljevali kredite. Letos pa kaže, da se bo stanje še precej zboljšalo, ker bo komunalna banka dajala v prihodnje znatno več sredstev. Pri- stojni organi občine že pripravljajo predlog za nadaljnje povečanje števila turističnih sob s pomočjo dodeljevanja kreditov interesentom. Pri uresničevanju te naloge bodo sodelovala tudi turistična društva.

● **BOHINJSKA BELA** — V nekaterih krajih je že občutiti, da se pričinja sezona kulturno-prosvetnega dela. V nedeljo so bile že prve prireditve. Na Bohinjski Beli in v Gorjah so gostovali »Beneški fantje« iz izbranim programom narodnih pesmi iz Benečije, umetnih in drugih melodij. Nastopil je instrumentalni trio s pevcem in humoristom. Občinstvo je bilo z obiskom zadovoljno.

● **BLED** — Lovska družina Bled je priredila v nedeljo na Bledu tradicionalno lovsko sre-

čanje z družabnimi igrami in srečelovom.

● **RADOVLJICA** — Občinski zbor občinskega sindikalnega sveta Radovljica bo 19. oktobra. Pripravljajo se v vseh sindikalnih organizacijah, ki večnoma že zaključujejo svoje poletne delovne konference. Same priprave za sestavo statuta pa še niso dovolj široko zajele kolektivov delovnih organizacij. Doslej je izdelalo svoje statute le 9 delovnih kolektivov (12 odstotkov). V 14 kolektivih so obravnavali teze za statute in jih sprejeli. V nekaterih delovnih organizacijah — zlasti manjših — pa še niso napravili več, kot so imenovali komisije.

● **BLED** — Na vpisnem mestu pri krajevnem uradu Bled so zbrali za Skopje nad 750 tisoč dinarjev. Na tem mestu vpisujejo posojilo obrtniki in upokojenci. Doslej sta največ vpisala Franc Pretnar in Franc Ravnik, in sicer vsak po 100.000 dinarjev.

● **BLED** — V teh dneh so zaprli sezonsko gospodarsko razstavo. Med letošnjimi obiskovalci, ki jih je bilo več kot katerikoli leto prej, so razstavljeni predmeti, izdelki naše industrije in obrti, vzbudili mnogo zanimanja. V zgornjih prostorih Kazine so si turisti lahko ogledali vsakovrstno bogostevilnih jugoslovanskih industrijskih in obrtnih podjetij. Posebno dobra je bila na razstavi udeležba slovenskih, zlasti pa gorenjskih podjetij. Teke razstave imajo na Bledu že tradicijo. Njihov pomen je v veliki meri turistično-propagandni in tudi komercialni. Prireja jih turistična direktor- ja Bled.

Skrb za človeka — proizvajavca

Jesenice — Kakor mnoga podjetja ima tudi Železarna Jesenice počitniške domove oz. kampe. Med drugimi je imela že nekaj let počitniški kamp v Kaštel Lukšiču, ki pa ni bil najprimernejši in zato za železarje ne posebno privlačen. Da bi zadovoljili človeka — proizvajavca, so iskali primernejši prostor v Bio-

gradu na moru, kamor bodo po sklepu CDS preselili dosedanje kamp. Imenovali so poseben gradbeni odbor, ki bo skrbel za preselitev in izgradnjo novega kamp. Prva etapa bo zajemala izgradnjo kuhinje in jedilnice ter preselitev vikend hiš, druga etapa pa bo izgradnja novih hišic ter rekreacijskih objektov in naprav. Za prihodnje leto bodo jeseniški železarji in njihovi svojci letovali v novem kampu. — U.

V mali dvorani delavskega doma na Jesenicah je te dni odprta razstava Hinka Smrekarja

mali oglasi • mali oglasi

prodam

kupim

ostalo

Prodaj zelo dobro ohranjeno kmetičko peč — Lesce 42 3777
Prodaj droban krmilni krompir — Britof 58 3778
Prodaj zidarske opornike in bankine. — Naslov v oglasnem oddelku 3785
Prodaj kombiniran obračalnik »Cormilhe«. — Informacije pri Dolnar Francu, Predoslje 47 3786
Prodaj vseljivo hišo. — Ponudbo oddati pod »Gotovina - Lesce« 3787
Prodaj motorno kolo Csepel 125 cm ter kromani obroč za motorno kolo DKV 19 col. — Moše št. 34, Smlednik 3788
Prodaj prešo, mlin, nekaj sodov in 2 pletenki po 50 litrov. — Kranj, Partizanska 28 3789
Prodaj kravo in dva prašiča do 80 kg. — Moše 10, Smlednik 3790
Prodaj večjo množino lucerne. — Naslov v ogl. odd. 3791
Prodaj 100 kg težkega prašiča. — Praprotna polica 14 3792
Prodaj globok italijanski vozček. — Britof 85 3793
Prodaj malo rabljeno pomivalno mizo. — Poizve se v Knjigarni Kranj 3794

Kupim desni vzdoljni kombiniran štedilnik. — Tončka Klinar, Jesenice, Hrušica 23 3724

CIRIL JOST, zastopnik Slovenija Transporta v Skopju, pošilja vsem poslovnim prijateljem in znancem lep pozdrav iz Skopja!

Avto-moto društvo Škofja Loka šola za šoferje amaterje A B kategorije organizira nov tečaj. — Prijave sprejema tov. Jesenovec v trgovini »Peko«, Šk. Loka 3782

Avto-moto društvo Škofja Loka — šola za šoferje amaterje organizira kratak tečaj za mopediste. Prijave sprejema tov. Jesenovec v trgovini »Peko«, Šk. Loka 3783

Oddam sobo, sodobno opremljeno, solidnemu moškemu. — Radojčič, Zupančičeva 19 3795

V četrtek zvečer je bilo ukrađenih 5 temno sivih zajcev. — Če kdo ve, kje so, naj sporoči na LM Kranj.

OSMRITNICA

Nepričakovano je umrla naša sodelavka
IVANKA PREVODNIK
Od nje se bomo poslovili v četrtek, dne 10. oktobra 1963 popoldan na pokopališču v Stari Loki. Ohranili jo bomo v trajnem spominu.
Kolektiv in sindikalna podružnica
Kmetijskega gospodarstva Kranj

Zelim spoznati resnega, treznega, neodvisnega moškega, starega okrog 50 let za skupno službo v gospodinjstvu v lepem kraju (kotičku Gorenjske). Oddati ponudbe pod »Lepa pomlad« 3797

Dne 7. 10. 1963 ob 17. uri sem izgubil od Kokrice do Kranja ključ. Poštenega najditelja prosim, naj jih odda v Dom gorenjskih gasincev v Kranju 3798

Sporočam cenjenim kupcem, da smo dobili novo pošiljko dnevnikov in klasičnih raztegljivih kavčev v več barvah. Se priporoča trgovina Šipad Kranj 3799

objave

Pred jedjo in po njej ste prisiljeni misliti na svoj želodec, ki ga morda zdravite brezuspešno z raznimi medikamenti. Ste že pozkusili s preizkušenim in učinkovitim naravnim zdravilom: rogaškim »Donat« vrelcem. Zahtevajte ga v trgovini, te ga pa dobe v grozističnem trgovskem podjetju »Živila« Kranj, Veletrgovina »Loka« Škofja Loka in podjetju »Vino Gorenjka« Jesenice.

OBJAVA

ZACETNI IN NADALJEVALNI PLESNI TEČAJI TER BALETNA SOLA vpisujejo interese do petka, 11. oktobra 1963.

MLADINSKI PLES vsako nedeljo popoldne ob 16. uri v Delavskem domu. Igra odlični orkester solistov s pevcom in zborom.

ZACETNI PLESNI TEČAJ SE ZACNE v torek, 15. oktobra 1963 ob 18.30 uri.

kino

Radovljica
9. oktobra jugoslovanski film **MOJZE DANES, JUTRI IN...** ob 18. in 20. uri
10. oktobra franc.-jug.-ital. film **AUSTERLITZ** ob 19.30
11. oktobra italijanski zabavni film **LEPI ANTONIO** ob 20. uri

Gibanje prebivavstva

NA JESENICAH

Poročili so se: Anton Lokar, vratar in Frančiška Unetič, delavka; Karol Pokelšek, oseb. upokojenec in Julija Rekar, gospodinja; Milan Arko, dipl. pravnik in Draga Cufar, dipl. pravnik.

Rodile so: Ivana Drekonja — deklica; Anica Rajhard — dečka; Julijana Zorko — dečka, Jožeta Meljan — deklico, Emilija Makovec — deklico, Valerija Grosar — dečka, Angela Radanović — dečka, Vida Bedina — deklico, Vera Kopovnik — dečka, Francka Klinar — deklico, Marija Polajnar — deklico, Vilma Martinović — deklico, Ivana Medja — deklico, Marija Modrič — dečka, Ljudmila Hrust — deklico, Marica Cajkovec — dečka, Angela Cenčič — dečka, Fanika Lebar — deklico, Helena Markič — deklico.

Umrli so: Martin Mlakar, osebni upokojenec, star 62 let; Janez Mohorič, osebni upokojenec, star 87 let; Ana Stihlerle, gospodinja, stara 43 let.

V KRANJU

Poročili so se: Pavle Stojnovič, tov. delavec in Dušana Vukojevič, predlika; Janez Novak, krojač in Marija Ribnikar, šivilja; Vladimir Živkovič, tehnični področnik in Marija Pirc, kmetijski tehnik; Ivan Zavrl, tov. delavec in Pavla Kepic, tkavka; Anton Lampret, mizar in Cecilija Zavrl, tov. delavka.

Rodile so: Majda Fortič — deklico, Vesna Znidar — deklico, Terezija Košir — deklico, Marija Verbek — dečka, Gabrijela Seseš — deklico, Anica Pintar — dečka, Marija Malič — deklico, Ana Erzar — deklico, Marija Vodnjov — deklico, Marija Brešar — dečka, Ivana Markuta — dečka, Marija Gombos — dečka, Ovsenik Stanislava — dečka, Miroslava Pustavrh — deklico, Frančiška Gril — deklico, Meta Ahačič — deklico, Julijana Thaler — dečka, Anastazija Godnjov — deklico, Ivana Omajev — deklico, Otilija Pavlin — dečka, Julijana Perk — dečka, Karolina Krapež — dečka, Barnarda Mitter — dečka, Magdalena Verlič — dečka, Francka Stagar — deklico, Pavla Kalinšek — deklico, Angela Kurt — deklico, Jelena Ribnikar — deklico, Frančiška Demšar — deklico, Stanislava Oblak — deklico, Alenčica Hafner — dečka.

Umrli so: Marija Hafner, upokojenka, stara 74 let.

Nova številka

O čana

Ljudnik je posvečen 20-letnici zasedanja zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju. Nadalje vsebuje 40. številka »Občana« članek Skupščinski odbori o pripravah statutih in anketo na temo Pristojnost in finansiranje krajevnih skupnosti. Bojan Kardež je napisal sestavek o šolskih statutih in organih upravljanja v naših šolah. Vinko Mlakar pa o samoupravljanju v gospodarstvu. Janez Jerovšek piše pod naslovom Materialna osnova kulturne dejavnosti v občinah o rezultatih, ki jih je glede teh vprašanih dala raziskava republiškega inštituta za sociologijo. Članek Neodgovorno in neurejeno poslovanje bi morali sproti preprečevati je napisal Anton Zupan, članek Izpopolnjevanje sistema stanovanjskega gospodarstva Franc Rupret, članek Delitev osebnega dohodka tudi v sodnih ustanovah Roman Lobaik, prispevek Regulacijski načrt mestnega dela občine Moste-Polje, pa je delo inž. Mirko Mrve. Razen omenjenih prinaša »Občana« še vrsto drugih aktualnih sestavkov.

„Ne obračaj se sinko“

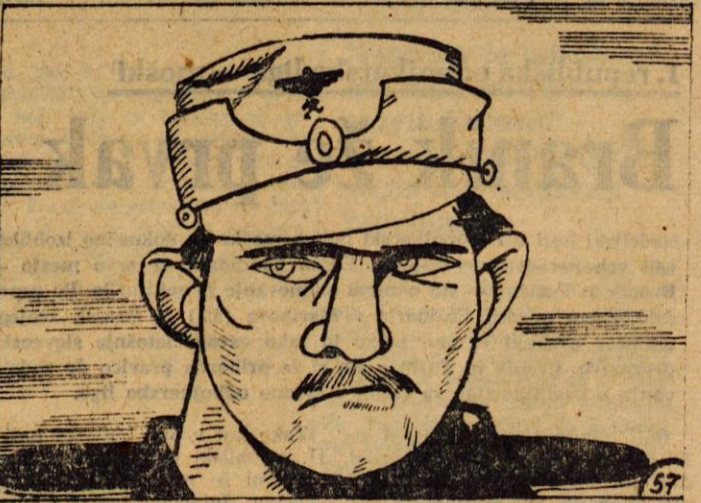
Piše: A. Dikič
Riše: M. Jemec

55. Ko so starši nemškega vojaka Ivica Dobriča radostni in vznemirjeni tekali sem ter tja po hiši, je Ivica opazil med umivanjem v kopalnici neke krpe. »Čigava je ta obleka?« je vprašal. »Neven jo je pustil tu!« je odgovorila mati. »Kakšne neumnosti govoriš, Ema,« se je hitro vmešal glas iz kuhinje. »Kakšen Neven? Svojo staro obleko sem prodal kočijažu, ki nam je pripeljal drva,« se je zlagal starček.

56. »Kočijaž se je preoblekel v naši kopalnici in pustil svoje krpe kar na tleh. Takoj jih bom odnesel stran,« je nadaljeval starček in pobiral po tleh cunje. Sin je moker odšel iz kopalnice in vprašal mater: »Mama, ali je bil Neven res pri nas? Neven Novak?« Starka je naglo pogledala svojega moža. Ni vedela, ali mu naj pove resnico. Mož ji je za kuhinjskimi vrati dajal nerazumljive znake, ki si jih ni znala razložiti.

57. »Veš, Ivica,« je slednjič vendarle dejala mati, »ni me bilo doma. Sva sem po masti!« Nato je povzel stari Dobrič: »Kakšne neumnosti. Kdo ve, ali je inženir Novak še živ. Kaj vama pride na misel! Naj ti skuham čaj, Ivica?« Sin je tedaj nepričakovano dejal: »Inženir Neven Novak je živ. Malo prej sem ga videl na ulici.« Ivica si je začel oblačiti svojo vojaško uniformo. Spravljaj se je od doma.

Nagradno žrebanje!

Medobčinska komunalna banka Kranj s svojimi poslovnimi enotami na Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in Trzinu razpisuje nagradno žrebanje za svetovni dan varčevanja

»31. oktober«

Vlagatelj, ki vloži na hranilno knjižico v mesecu oktobru vsaj 5.000 din, pride v poštev pri nagradnem žrebanju. Žrebanje bo pri vseh poslovnih enotah v prvi polovici meseca novembra 1963.

Obenem sporočamo vsem vlagateljem, da lahko dvigajo pri naši banki iz svojih hranilnih knjižic neomejene vsote, pri drugih komunalnih bankah v državi pa sedaj dnevno 50.000 din (prej 20.000 din).

Vlagatelj lahko tudi pri drugi komunalni banki dvigne vso hranilno vlogo, če banka primerja saldo knjižico z banko, ki je izstavila hranilno knjižico.

Vlagaj in varčuj pri MEDOČINSKI KOMUNALNI BANKI KRANJ!

VIKTOR GOLOSOVSKI

Želim verjeti

45

V bližini Razstave ljudskih dosežkov mi je šinila v glavo misel, ki me je prestrašila: kaj, če je vse skupaj zgolj velika napaka, nesmiseln napor? Konec koncev se ni dokazano, da sta Galja Nalivajko in Ljudmila Zajkova prava oseba. In še nekaj? Kako je prišlo do tega, da se je Ljudmila Zajkova, ki je umrla v mestni bolnišnici v Pribelsku, spremenila v Galjo Nalivajko? In zakaj je Ljudmila Zajkova napisala Körnerju, tisto prekleto pismo? Stirje ilegalci so bili ustreljeni na temelju te prijave.

Ti pomisleki so mi kvarili dobro voljo. Tolažila me je misel, da bo v kratkem vse pojasnjeno.

Pripeljala sva na cesto, ki je vodila proti Jaroslavlju. Peljala sva mimo naselij, vil in letnih hišic. V Zagorsku je voznik nalih vode v hladilnik. Zavrela je in pričelo se je kaditi.

»Zakaj takšna naglica?« je radovedno povprašal voznik.

Povedal sem mu.

»Zabavna reč!« je resno dejal voznik in pritisnil na plin.

Drvela sva s hitrostjo sto kilometrov na uro. Dvestosemdeset kilometrov sva prepeljala v treh in pol urah. Velika ura na glavni ulici v Jaroslavlju je kazala dvanajsto, ko je volga z asfaltirane ceste zavila na trdo, zmazano podeželsko pot. Po kakšnih štiri-desetih minutah strašnega pozibavanja in nenehnega cviljenja avtomobilskih zavor — sva se pripeljala na cilj.

»Nekrasovskoje,« je hripavo rekel voznik.

Stala sva pred nizko leseno hišo. Skozi okno je bilo videti luč, druga okna so bila v temi. Odprl sem vrata v vrt in vstopil. Nekje je leno zalajal pes. Hišna vrata so zaškrpala. Pod majhnim prstreskom se je pokazala bela zastava. Zasleplil me je droben žarek žepne svetilke.

»Kdo je?« sem zaslišal pridružen ženski glas.

Slabo sem videl pa nagonsko zaznal, da je ona.

»Ljudmila Inokentjevna Zajkova iščem,« sem glasno dejal in utihnil — pričakoval odgovor.

»Vstopite!« je odgovorila.

Stopil sem po stopnicah in se zastrmel vanjo, ne da bi se oziral na podobnost.

Pred menoj je stala visoka, zelo lepo grajena ženska. Bila je malce polna — nič čudnega za njena leta. Občena je bila v svetlo domačo haljo. To je bilo vse, kar sem videl.

Vstopil sem za njo — sprva v predsobo, zatem v majhno, zelo čisto sobo, kjer je bilo vse snežno bele barve: postelja, prt, zavese na oknih, preobleka na naslonjaku...

Na pisalni mizi je gorela svetilka, prekrita z belim senčnikom. Stikalo je zarobljeno, zasvetila je luč. Soba je preplavilo vsakdanje vzdušje.

Pred menoj je sedela popolnoma osivela ženska z zagorelim, lepim obrazom in tankimi ustnicami. Radovedno me je opazovala. Molčal sem. Čakal sem, da bo prva spregovorila.

»Imenovali ste me Ljudmila Inokentjevna. Kje ste zvedeli za to ime?« je tiho vprašala.

»Je to vaše ime?«

»Nekoč je bilo moje... Že zdavnaj...«

»Tisoč devetsto enainštiridesetega leta?«

»Tudi enainštiridesetega...«

»In dvainštiridesetega?«

»Kaj pomenijo ta vaša vprašanja? Kdo ste?«

Pokazal sem ji svojo izkaznico. Pogledala je vanjo.

»Pa vendar ne vem...«

»Ljudmila Inokentjevna,« sem tiho dejal. »Dolgo sem vas iskal. Ko bi vedel, kako dolgo je trajalo? Še slutil nisem, da živite. Nič ne ve, da ste živi! Oprostite, pozno sem vas obiskal. Vidim, da popravljate naloge. Vse to razumem in vas prosim — oprostite mi! Toda le en človek na svetu mi lahko odgovori na vrsto vprašanj in ta človek ste vi.«

Nagnila se je k meni. Videti je bila radovedna.

»Govorite!«

»Prišlo se je tedaj, ko sem odšel v Pribelsk, da bi zbral gradivo o tamkajšnjih ilegalcih iz časov domovinske vojne. Za svoj list sem želel napisati članek. Tam sem zvedel za vas in za vaš primer.«

»Čudno...«

»Zakaj čudno? Mar vi...«

»Vsi moji tovariši so vendar padli. V Pribelsku nisem bila vse od 1945 leta. Mar res živi kdo, ki se me spominja?«

»Se več, prav dobro se vas spominjajo,« sem rekel. »Ste obiskali oblastni komite partije, ko ste po vojni prispeli v Pribelsk?«

»Ne. Iskala sem svoje nekdanje sosedo. V tem mestu mi je umrla hči in želela sem, da bi mi pokazali grob... Toda našla nisem nikogar.«

»To pomeni, da v Pribelsku ni človeka, ki bi vedel, da ste živi?«

»Skomignila je z rameni.«

»Nenavadno!« sem zašepetal.

»Kaj pravite?«

»Ne, nič...«

»Z dlanjo sem si otrl čelo in nadaljeval: »Oprostite. Vse sem zmešal v glavi... Toliko vam imam povedati... Mi dovolite, da vam zastavim še nekaj vprašanj?«

»Da, če so neobhodno nuja za pisanje vašega članka.«

»Vaš dekliski priimek je Zajkova, kajne? In vaš prvi soprog se je pisal Sapožnikov?«

»Da. Padel je v začetku vojne.«

»Ne bo držalo,« sem pomislil, vendar sem raje molčal. Za te podrobnosti je bilo že prezgodaj.

»Zajkova ste se pisali do oktobra 1942 leta — če se ne motim. Zatem ste spremenili priimek in postali Galja Nalivajko. Imam prav?«

Prikimala je.

»In kako se je to zgodilo?«

»To je dolga zgodba...«

»V glavnih obrisih jo poznam. Junija so vas ujeli skupaj z drugimi ilegalci. Septembra so vas prepeljali v bolnišnico zaradi vnetja slepiča. Osemindvajsetega septembra 1942 leta je Ljudmila Zajkova umrla. O tem obstaja uradna listina. Truplo pokojnice so odpeljali na pokopališče in ga pokopali.«

»To drži.«

»Toda... saj ste živi!«

»Tudi to drži. Pripomniti moram, da veste za marsikakšno podrobnost iz mojega življenja,« se je nasmehnila Ljudmila Inokentjevna. »Mar res ne morete sklepati, kaj se je zgodilo?«

